

Білоцерківський національний аграрний університет
Екологічний факультет
Кафедра безпеки життєдіяльності

	<p align="center">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Екологічний аудит та інспектування»</p> <p align="center">Галузь знань – 10 «Природничі науки» Спеціальність – 101 «Екологія» Освітня програма – «Екологія»</p>
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Компонент освітньої програми:	обов'язкова
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	5 кредитів / 150 годин
Семестр	1
Форма контролю	іспит
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Бабань Вікторія Петрівна Посада: доцент кафедри безпеки життєдіяльності Вчене звання: Науковий ступінь: кандидат сільськогосподарських наук за спеціальністю 03.00.20 – екологія Робоче місце: навчальний корпус № 9 (вул. Героїв Чорнобиля 3А), 528 аудиторія (кафедра безпеки життєдіяльності). E-mail: viktoriya_baban@ukr.net Зв'язок з викладачем: +380974364220</p>
Опис дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Екологічний аудит та інспектування» ознайомлює з діяльністю екологічних аудиторів щодо системної незалежної оцінки відповідності об'єкта вимогам законодавства про охорону навколишнього природного середовища законодавства, раціональним використанням і охороною природних ресурсів та екологічною безпекою та діяльність державних екологічних інспекторів щодо здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, раціональним використанням і охороною природних ресурсів та екологічною безпекою.</p>
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Обов'язкова навчальна дисципліна «Екологічний аудит та інспектування» використовує знання здобуті за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» при вивченні дисциплін: «Екологічна безпека», «Моніторинг навколишнього середовища», «Управління та поведження з відходами», «Організація та управління в природоохоронній діяльності», «Природоохоронне законодавство та екологічне право».</p>

<p>Мета вивчення дисципліни</p>	<p>Навчальна дисципліна «Екологічний аудит та інспектування» викладається з метою формування необхідних компетенцій щодо порядку проведення та оформлення результатів аудиторських перевірок по дотриманню природоохоронного законодавства та діяльності державних екологічних інспекцій стосовно державного нагляду (контролю) за дотримання законодавства про охорону навколишнього природного середовища.</p>
<p>Формат дисципліни</p>	<p>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів та використанням системи електронного навчання на платформі Moodle.</p> <p>За необхідності (індивідуальні графіки, інклюзивне навчання, дистанційна форма навчання тощо) можуть бути використані сервіси для проведення відеоконференцій та онлайн-зустрічей: Zoom, Google Meet, Skype, Viber.</p> <p>Формат викладання дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>РН 12.1. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища при проведенні екологічного аудиту;</p> <p>РН 12.2. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища при здійсненні державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства про охорону, захист, використання і відтворення лісів, ведення мисливського господарства та полювання, рослинного і тваринного світу;</p> <p>РН 12.3. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища при здійсненні державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства про природно-заповідний фонд, формування, збереження і використання екологічної мережі.</p> <p>РН 13.1. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля при проведенні екологічного аудиту;</p> <p>РН 13.2. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля при здійсненні державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства про охорону атмосферного повітря;</p> <p>РН 13.3. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля при здійсненні державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства про охорону, раціональне використання водних ресурсів;</p> <p>РН 13.4. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля при здійсненні державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства про охорону земель, надр;</p> <p>РН 13.5. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля при здійсненні державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства про поводження з відходами, небезпечними хімічними речовинами, пестицидами та агрохімікатами.</p> <p>РН. 15.1. Оцінювати екологічні ризики негативного впливу природних та антропогенних факторів на довкілля та людину при підготовці висновків та рекомендацій екологічного аудиту.</p> <p>РН 15.2. Оцінювати екологічні ризики для об'єктів навколишнього</p>

	<p>природного середовища при здійсненні державного нагляду (контролю) за охороною навколишнього природного середовища. РН 16.1. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов при підготовці висновків та рекомендацій екологічного аудиту.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p>Змістовий модуль 1. Організація еколого-аудиторської діяльності та проведення екологічного аудиту</p> <p>Тема 1.1. Поняття про екологічний аудит, його значення та завдання</p> <p>Тема 1.2. Організації еколого-аудиторської діяльності та порядок проведення екологічного аудиту</p> <p>Тема 1.3. Екологічний аудит господарської діяльності підприємств та оцінка їх впливу на довкілля</p> <p>Тема 1.4. Екологічний аудит у сфері управління відходами та використання і охорони надр</p> <p>Тема 1.5. Спеціальні сфери застосування екологічного аудиту</p> <p>Тема 1.6. Екологічний аудит об'єктів навколишнього природного середовища та оцінка впливу антропогенних факторів на ландшафтне і біологічне різноманіття</p> <p>Змістовий модуль 2. Державний нагляд (контроль) за охороною навколишнього середовища, раціональним використанням природних ресурсів та екологічною безпекою</p> <p>Тема 2.1. Організація державного екологічного контролю за охороною навколишнього середовища, раціональним використанням природних ресурсів та екологічною безпекою</p> <p>Тема 2.2. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону атмосферного повітря та оцінка впливу техногенних об'єктів і господарської діяльності на його стан</p> <p>Тема 2.3. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, раціональне використання і відтворення водних ресурсів. Оцінка впливу техногенних об'єктів і господарської діяльності на стан водних ресурсів</p> <p>Тема 2.4. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону земель та надр. Оцінка впливу техногенних об'єктів і господарської діяльності на стан земельних ресурсів</p> <p>Тема 2.5. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про поводження з відходами, пестицидами та агрохімікатами. Оцінка впливу техногенних об'єктів і господарської діяльності на довкілля.</p> <p>Тема 2.6. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про природно-заповідний фонд та оцінка екологічних ризиків антропогенного впливу на об'єкти природно-заповідного фонду</p> <p>Тема 2.7. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, захист, використання та відтворення лісів та оцінка ризиків антропогенного впливу на їх стан.</p> <p>Тема 2.8. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, використання і відтворення рослинного і тваринного світу та оцінка антропогенного впливу</p> <p>Теми практичних занять</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з процедурою проведення екологічного аудиту 2. Ознайомлення із структурою звіту про екологічний аудит, підготовкою висновків та рекомендацій

	<p>3. Екологічний аудит підприємств, розробка звіту, висновків та рекомендацій</p> <p>4. Екологічний аудит управління відходами, використанні надр, розробка звіту, висновків та рекомендацій</p> <p>5. Екологічний аудит при приватизації, інвестуванні, енергоаудиті, розробка звіту, висновків та рекомендацій</p> <p>6. Екологічний аудит об'єктів навколишнього середовища, розробка звіту, висновків та рекомендацій</p> <p>7. Порядок проведення та оформлення результатів інспекторських перевірок підприємств та об'єктів на дотримання вимог природоохоронного законодавства</p> <p>8. Перевірка підприємств та об'єктів за дотриманням вимог законодавств при охорону атмосферного повітря та розрахунок збитків за наднормативних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря</p> <p>9. Перевірка за дотриманням вимог законодавств при охорону водних ресурсів та розрахунок збитків за виявлені порушення</p> <p>10. Перевірка за дотриманням вимог законодавств при охорону земельних ресурсів та розрахунок збитків за виявлені порушення</p> <p>11. Перевірка за дотриманням вимог законодавства про відходи, пестициди та агрохімікати, розрахунок збитків за виявлені порушення</p> <p>12. Перевірка за дотриманням вимог законодавства про природно-заповідний фонд, розрахунок збитків за виявлені порушення</p> <p>13. Перевірка за дотриманням вимог законодавства про охорону, захист, використання та відтворення лісів, розрахунок збитків за виявлені порушення</p> <p>14. Перевірка за дотриманням вимог законодавства про охорону, використання і відтворення рослинного і тваринного світу, розрахунок збитків за виявлені порушення</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>В процесі навчання використовуються наступні методи: доповіді, індивідуальні завдання, дискусії, тестові та розрахункові завдання, ессе. Із наочних засобів використовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point та навчальні відеофільми, друковані роздаткові матеріали, а також інформаційні стенди у навчальній аудиторії, таблиці з довідковими даними, схеми та плакати, макети.</p> <p>Під час практичних занять і самостійної роботи студент має ознайомитися з теоретичним матеріалом, а індивідуальної роботи – виконати завдання в межах навчальної програми курсу, яке виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі вивчення курсу.</p>
<p>Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями, а виявлення ознак академічної недоброчесності (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для їх незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідуватимуть усі лекції та практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять буде згідно графіку консультацій викладача. За наявності об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають</p>

	<p>дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеній на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle). URL: https://teach.btsau.net.ua/course/</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічний менеджмент та аудит: навчальний посібник / Галушкіна Т.П., Грановська Л. М. Херсон, 2012.-421 с. 2. Екологічний контроль та екологічне інспектування : навчально-методичний посібник / Ольга Пилипович. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 122 с. 3. Клименко М.О., Прищепя А.М., Стецюк Л.М. та ін. Екологічне інспектування: Підручник / М.О. Клименко, А.М. Прищепя, Л.М. Стецюк, О.А Брежицька. Херсон: Олді Плюс, 2014. 400 с. 4. Екологічний аудит: [підручник] / В. Я. Шевчук, Ю. М. Саталкін, В. М. Навроцький. - К.: Вища школа, 2000. - 344 с. 5. Екологічне інспектування : Методичні рекомендації до практичних робіт / О. А. Караїм. – Луцьк : Вежа-Друк, 2016. – 68 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/16092 6. Природоохоронне інспектування: навч. посіб / В. П. Нехорошков. – Одеська державна академія холоду. – 2011 – 156 с. 7. Екологічне інспектування. Навчальний посібник з практичних (семінарських) занять. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 230 с. 8. Громадський екологічний контроль : посіб. для громадських інспекторів з охорони довкілля / С.В. Берзіна, В.Є. Борейко, Г.С. Бузан ; за заг. ред.І.О. Яковлева. К. : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 150 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Environmental Audit for Environmental Improvement and Protection / Economic Themes, vol.55, no.4, 2017, pp.521-538. URL: https://doi.org/10.1515/ethemes-2017-0029 2. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища від 25.06.1991. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12 3. Закон України «Про екологічний аудит» від 24.06 2004. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1862-15 <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навчально-інформаційний портал БНАУ системи електронного навчання на платформі Moodle. URL: https://teach.btsau.net.ua/course/ 2. Наукова бібліотека БНАУ. URL: https://library.btsau.edu.ua/ 3. Репозитарій Білоцерківського НАУ: веб-сайт. URL: http://rep.btsau.edu.ua 4. Законодавство на сайті Верховної Ради України: веб-сайт. URL: https://rada.gov.ua 5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua